

Na de gastles: Praatplaat

Gastles thuis

Met enige regelmaat stellen sommige gast sprekers de vraag tijdens het nagesprek: 'Gaan jullie thuis nog wat vertellen over dit verhaal?'. Bij ons ontstond de behoefte om dit wat meer handen en voeten te geven. Ouders anno 2026 hebben zelf immers niet meer de Tweede Wereldoorlog meegemaakt en dat geldt soms ook voor grootouders. Daarom hebben wij een Praatplaat ontwikkeld met als doel dat gesprek thuis te voeren en de verwerking van de gastles te verdiepen.

De Praatplaat

De gast spreker deelt deze Praatplaat in overleg met de leerkracht uit aan het einde van de gastles. Deze kun je terugvinden op de pagina van de gast sprekers onder foto's). Het begint met een korte filmclip waarin de gast spreker en de gastles zijn te zien en een aantal vragen wordt gesteld, die aanleiding geven om te vertellen wat er in de klas is gebeurd.

Jouw verhaal, ons verhaal

De laatste vraag op de praatplaat is om leerlingen te vragen hun eigen oorlogsverhaal uit de familie of van henzelf uit Nederland of ergens anders in de wereld op te halen en te schrijven. Dit kan een huiswerkopdracht of een klassikale opdracht zijn. Het verhaal van de leerling(en) mag ook vergezeld gaan met een tekening. Graag ontvangen wij deze verhalen (of een selectie daarvan). Dit kan worden gemaild naar info@nadeoorlog.nl. Wij zouden een selectie van deze verhalen ook graag publiceren op onze website www.nadeoorlog.nl/jouwverhaal.

Plan een dag waarop je de verhalen gaat bespreken. Liefst binnen twee weken na de gastles. Bijgevoegd is een voorbeeldbrief voor de ouders en verzorgers. Deze kan meegegeven worden met de praatplaat.

Werkvorm: Het Verhalencafé

Een interactieve werkvorm waarbij leerlingen in een veilige, informele setting elkaars familieverhalen ontdekken en waarderen.

Overzicht

Duur 60–75 minuten

Groepsgrootte Hele klas

Materiaal Eigen verhaal, grote vellen papier, stiften, eventueel rustige achtergrondmuziek

Vorbereiding

Zet de tafels in groepjes van 4–5 leerlingen, verspreid door het lokaal

Leg op elke tafel een groot vel papier en stiften

Creëer een rustige, uitnodigende sfeer (eventueel kaarsen of lampjes, zachte muziek)

Lesverloop

1. Opening — gezamenlijk (10 min)

Begin in de kring. Vertel dat jullie vandaag een “verhalencafé” openen waar iedereen gastspreker én luisteraar is.

Stel samen luisterregels op:

- We luisteren zonder te onderbreken
- We stellen vragen uit nieuwsgierigheid, niet om te oordelen
- Elk verhaal is waardevol, groot of klein
- Wat hier verteld wordt, blijft hier

2. Verhalenronde aan tafel (25 min)

Elke leerling krijgt 5 minuten om te vertellen:

- Wat heb je thuis ontdekt of besproken?
- Welk verhaal, voorwerp of herinnering kwam naar boven?
- Hoe voelde het om hierover te praten?

De andere leerlingen:

- Luisteren aandachtig
- Mogen na het verhaal één vraag stellen
- Schrijven op het grote vel één woord of zin die hen raakt uit het verhaal

Tip: Gebruik een “vertelvoorwerp” (bijvoorbeeld een steen of kaars) — wie het vasthoudt, mag praten.

3. Tafelrondje: de rode draad (10 min)

Elk groepje bekijkt samen het vel papier:

- Welke woorden en zinnen staan erop?
- Zien jullie overeenkomsten tussen de verhalen?
- Wat valt op of raakt jullie?
- Eén leerling noteert de belangrijkste ontdekking van de tafel.

4. Plenaire terugkoppeling (15 min)

Elk groepje deelt kort:

- Eén verhaal dat indruk maakte (met toestemming van de verteller)
- De “rode draad” of ontdekking van hun tafel
- De leerkracht noteert op het bord de thema’s die langskomen (bijvoorbeeld: moed, verlies, overleven, hoop, familie).

Bespreekvragen:

- Welk verhaal is je bijgebleven?
- Welk verhaal herkende je?
- Welk verhaal moet op de website van Na de Oorlog (dat mogen dus ook alle verhalen zijn)?

Insturen verhalen:

Je kunt alle verhalen afzonderlijk (laten) insturen. Het is ook mogelijk om dat als klas te doen. Je kunt ervoor kiezen om alle verhalen in te sturen of met de klas een selectie te maken. Je kunt ook een nieuw gezamenlijk klassenverhaal maken. Dat vergt meer werk maar dan wordt het wel een gezamenlijk project. Voor vragen, ondersteuning of suggesties kun je altijd terecht bij Na de Oorlog.